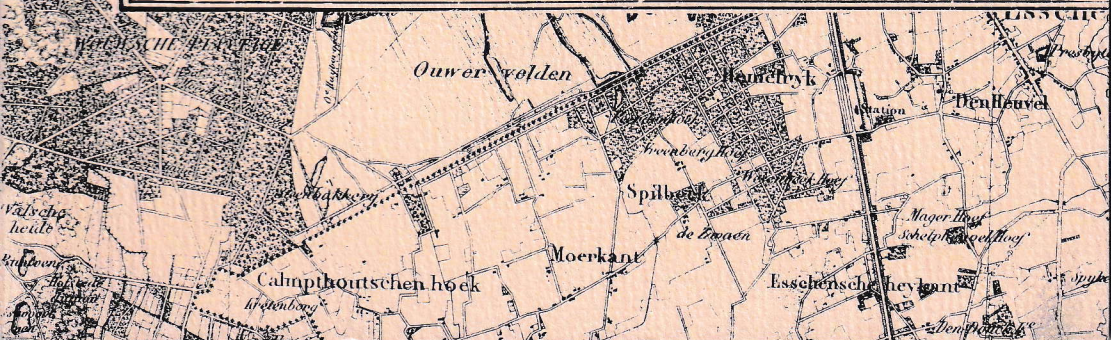

heemkunde kring
DE VIERSCHAER
WOUW

2 ~ " 86.

Nicolaas Ansems, de enige Wouwse Zouaaf

In de vorige eeuw bezat de kerkelijke staat nog enorme lappen grond in Italië. Dat grondgebied brokkelde steeds verder af en onder leiding van Garibaldi probeerde de Italiaanse vorst Victor Emmanuël de paus van al zijn grondgebied te ontdoen. Paus Pius IX richtte een vrijwilligersleger op om zijn staat te beschermen. Daarin namen vooral Nederlandse en Belgische vrijwilligers dienst.

De Nederlandse Zouaven kwamen vooral samen in Oudenbosch en daar kregen ze instructies hoe verder te handelen om in Rome te komen. Vanaf Oudenbosch ging het dan richting Brussel waar ze in de kleren werden gestoken.

De Nederlandse Zouaven kwamen uit heel het land, denk maar eens aan de bekende Pieter de Jong uit Lutjebroek.

Ook de gemeente Wouw kende een Zouaaf. Dat was Nicolaas Ansems, zoon van bakker Ansems en later zelf ook bakker. Ook nu nog wonen rechtstreekse nakomelingen van hem in de gemeente Wouw, zij het dat die geen Ansems meer heten. Zo is de kasteleinsvrouw van café In den Veehandel, Dora Gerritsen, nog een achterkleindochter van deze Zouaaf. Nicolaas, mogelijk zal de man Klaas geheten hebben, werd geboren op 4 juni 1843 in Wouw. Hij was de zoon van Antonius Ansems en Elisabeth Schoonen die op 3 juni 1842 waren getrouwd.

Nicolaas was de oudste van een gezin van 8 kinderen en was vernoemd naar grootvader van moeders kant, Nicolaas Schoonen. Op 26-jarige leeftijd meldde hij zich op 2 december 1869 aan als Zouaaf.

Uit zijn "Feuille d'enrôlement" valt op te maken dat hij zich voor de periode van twee jaar beschikbaar stelde om in pauselijke dienst te werken. In Italië aangekomen, was hij precies op tijd om daar de slag om Rome mee te maken die op 20 september 1870 plaatsvond. Hij streed hier in het Tweede Bataljon van de Tweede Compagnie als Zouaaf Tweede klasse. Bijzonderheden over hem persoonlijk worden niet vermeld (1).

NAAR HUIS

Nicolaas Ansems is waarschijnlijk kort na de slag om Rome

ÉTATS PONTIFICAUX.

N° d'ordre 46151

DIVISION MILITAIRE

Dépôt de

3594

PLACE de

Bataillon des Zouaves.

FEUILLE D'ENRÔLEMENT

de

pour deux ans.

Aujourd'hui le 2 Décembre mille huit cent Soixante-neuf le nommé
Ansems. Nicolas Antoine fils de Antoine
et de Schoonen Elisabeth né à Houd-Houd-Brebot
le 14 Juin 1847 ayant eu en dernier lieu son domicile à Houd
province de Brabant Septentrional condition Boulanger
a été admis au service de Sa SAINTETÉ comme simple soldat dans le bataillon des Zouaves
s'obligeant à servir fidèlement pendant deux années et à prêter le serment prescrit dans les mains
de l'autorité compétente, présentant à cet effet les documents ci-après désignés, lesquels ayant été
trouvés en règle et conformes aux prescriptions du règlement pour les recrues, nous soussignés
nous l'avons admis provisoirement au nom du Souverain et nous avons promis, au nom du même
Souverain, au susdit Ansems. Nicolas qu'il jouira de tous les avantages de soldat,
masse, habillement, suppléments, récompenses, et de tout ce qui est fixé par la loi du 7 janvier 1852
et que passé le temps de deux années, pour lesquelles il a pris service, il pourra (en cas qu'il
ne lui plût, pas de continuer à servir) demander son congé, qui lui sera accordé conformément
aux règlements en vigueur.

Le nommé Ansems. Nicolas. déclare n'avoir jamais été jusqu'ici
rapté ou expulsé de quelque corps d'armée que ce soit, connaissant la peine qui attend celui qui,
expulsé d'un corps s'enrôle de nouveau, et qu'il se soumet, en outre, sans exception, aux lois et aux
lois militaires, ainsi qu'aux méthodes et à la discipline qui sont ou seront en usage dans le bataillon
également sans exception.

DOCUMENTS

1. Certificat de Milice
2. Extrait de l'acte de mariage
3. Extrait de Baptême.

Nicolas H. Ansems

Verklaring van Nicolaas Ansems dat hij twee jaar dienst
neemt in het Zouavenleger.

naar huis teruggekeerd. Zeker is, dat hij de twee jaar die hij in pauselijke dienst moest blijven, niet heeft vol-gemaakt, want op 17 april 1871, zo'n 1½ jaar later dus, trad hij in Ossendrecht in het huwelijk met Catharina Filamina Jansen. Zij gingen in Wouw wonen in de Roosendaal-sestraat waar de familie Ansems een bakkerij had.(2).

Zijn pauselijke strijd bleek Ansems ook niet het geluk gebracht te hebben wat hij er mogelijk van verwacht had. In de periode tussen 1872 en 1879 kreeg het echtpaar 6 kinderen van wie er echter op jonge leeftijd al weer 3 stierven:

Antonius Franciscus - geb. 17 febr. 1872

Petrus Antonius - geb. 30 juni 1873 - overl. 3 juni 1874

Nicolaas Antonius - geb. 21 sept. 1874

Cornelius Johannes - geb. 13 juli 1876 - overl. 27 okt. 1876

Catharina Elizabeth - geb. 16 maart 1878 - overl. 26 maart 1879

Cornelius Philippus - geb. 15 aug. 1879

HERTROUWD

Nicolaas Ansems maakte het zelf ook niet lang meer. Op 8 april 1881 overleed hij in Wouw in de Roosendaalsestraat. Zijn vrouw zat toen met drie kleine kinderen en een bakkerij. Dat moet voor haar een hele klus geweest zijn. Een klus die ze echter niet lang alleen hoefde te klaren, want op 9 februari 1882 trouwde ze met Jacobus Claessens een broodbakker die op 12 juli 1855 in Huijbergen geboren was.

Samen zorgden zij er voor dat de drie kinderen verder op-gevoed werden en dat hun bakkerij bleef draaien.

De oudste zoon, Antonius Franciscus Ansems, trouwde later met Joanna Antonia de Keijzer (geb. 9 juni 1875 te Steenberg). Een van hun kinderen was Maria Antoinetta Ansems die op 21 mei 1903 geboren werd. Op 9 januari 1924 trouwde zij met Johannes Laurentius Gerritsen (ge-boren 27 april 1889 te Valburg).

Zij is de bekende Maria Gerritsen die op de Markt in Wouw een café en een cafetaria dreef. De meeste lezers zullen

zich nog wel het cafetaria herinneren, dat via een stenen trapje in de bocht bij de kerk te bereiken was. Datzelfde zaaltje boven de bierkelder is er nu nog en ook de deur is nog bruikbaar. De geur van friet is echter allang verdwenen.

Wouw, 9 juni 1986.

RENE HERMANS.

Noten:

1. Met dank aan mevrouw J.M.A. Gommers-Bastiaensen van het Nederlands Zouavenmuseum in Oudenbosch voor de gegevens.
2. Met dank aan Wim Potters die mij aan de huwelijksdatum wist te helpen. De familiegegevens zijn afkomstig uit het gemeentelijk archief van de gemeente Wouw.

Deze uitgave werd mede mogelijk
door financiële steun van de
Rabobank „Wouw - Kruisland ”

Slikken van
VAN HET MARQUISAAT VAN
erkhof slikken
Hildernisse en

